

'WI-FI U PILOT PROJEKTU E-ŠKOLE'

Popularna publikacija, koja je netom izdana kako bi popularizirala projekt bežičnog interneta u školama, naišla je na oštre kritike Hrvatske udruge za zaštitu od elektromagnetnog zračenja (HUZEZ) da prikriva štetne utjecaje na djecu.

HUZEZ je optužio Institut za medicinska istraživanja (IMI) da se u publikaciji „Wi-Fi u pilot projektu e-Škole“ koristi neistinama kako bi umanjio potencijalne opasnosti od elektromagnetskog zračenja.

U otvorenom pismo koje je HUZEZ uputio IMI-ju kaže se da se Institut koristi grubim iako lako provjerljiva neistinama jer navodi da je Međunarodna agencija za istraživanje raka (IARC) svrstala radio-frekvencijska elektromagnetska polja u kategoriju "ne postoje znanstveno utvrđeni dokazi štetnosti..“.

Prema HUZEZ-u, IMI to radi pozivajući se na „staro“ mišljenje Svjetske zdravstvena organizacije (WHO), ono iz 2006., premda je WHO na temelju IARC-ovih istraživanja u svibnju 2011. promijenila dotadašnju klasifikaciju te uvrstila radio-frekvencijska elektromagnetska polja u grupu mogućih kancerogena, ističe HUZEZ.

Iz Ministarstva znanosti i obrazovanja su se ogradili da je sadržaj obrazovnog materijala iz kojeg su postavljena pitanja u nadležnosti Instituta za medicinska istraživanja i medicinu rada s kojim CARNET ima ugovorenu suradnju i kojega uvažava kao relevantnu ustanovu za ovo projektno područje.

IMI: Nismo manipulirali

Ravnateljica IMI-ja Ana Lucić Vrdoljak odbacila je optužbe i odgovorila da publikacija „Wi-Fi u pilot projektu e-Škole“, niti na koji način ne manipulira podacima objavljenim na javnim – mrežnim stranicama WHO. Ona ističe da za točnu i jasnu interpretaciju stavova međunarodnih organizacija i regulatornih tijela treba poznavati njihov princip rada, što znači da ukoliko nema promjene stavova i mišljenja od posljednje službene evaluacije neke štetne materije na ljudsko zdravlje (u ovom slučaju radio-frekvencijskog elektromagnetskog zračenja) posljednja evaluacija je službeno međunarodno važeća dok se ne donese nova.

WHO je pokrenula postupak reevaluacije utjecaja elektromagnetskog zračenja na zdravlje 2012. godine u sklopu svojih službenih publikacija „Environmental Health Criteria Monography“. U kontekstu ranije navedenog, jedina preporuka WHO je ona iz 2006. godine, a nova nije objavljena, kaže se u odgovoru IMI i dodaje da skreću pozornost na stavove WHO iz 2014. objavljene na mrežnoj stranici WHO pod naslovom „Elektromagnetska polja i javno zdravlje: mobilni telefoni“. Ondje se, pored ostalog, može pročitati sljedeće: "Velik broj studija proveden je tijekom posljednja dva desetljeća kako bi se procijenilo predstavljaju li mobilni telefoni potencijalni zdravstveni rizik. Do danas nije utvrđeno štetno djelovanje na zdravlje kao posljedica korištenja mobilnog telefona.", ističu u IMI.

HUZEZ: stav promijenjen 2011. a oni se i dalje pozivaju na 2006.

Skriva li se štetni utjecaj bežičnog interneta na djecu u školi?

Kategorija: VIJESTIAžurirano: Nedjelja, 27 Svibanj 2018 10:54
Objavljeno: Nedjelja, 27 Svibanj 2018 10:54

HUZEZ, međutim, dodaje da je IARC 2011. u jednom dokumentu objavila stav da se radi o "mogućem kancerogenu za ljude", dok se u IMI brošuri tvrdi da je to "mišljenje uzeto u obzir" kad je 2006. godine donesena izjava koju citiraju.

To smatramo manipulacijom jer se stvara dojam da je WHO izjava iz 2006. dana nakon objave "mišljenja IARC-a" iz 2011., ističu iz HUZEZ-a.

Oni također dodaju da monografija IARC-a iz 2013. u poglavlju 6. donosi ocjenu da se radi o "mogućem kancerogenu za ljude", te napominju da je 2015. 190 znanstvenika iz 39 zemalja apeliralo da usvoje „zaštitne smjernice za izloženost elektromagnetskim poljima u svjetlu sve većeg broja dokaza o riziku".

U obrazloženju otvorenog pisma HUZEZ-a, dostavljenog Hini, dodaje se da u se navedenoj publikaciji tendenciozno navodi kako se u grupi mogućih kancerogena „Wi-Fi signal nalazi zajedno s, primjerice, kavom, ukiseljenim povrćem i tesanom građom“ i time implicira da su oni podjednako štetni za djecu, kaže se u obrazloženju otvorenog pisma HUZEZ-a ostavljenog Hini.

Željeli bismo vjerovati da se radi o grešci, a ne o svjesnoj i namjernoj obmani javnosti, s ciljem eventualnog pogodovanja interesa nekih ponuđača opreme, kaže se u otvorenom pismu HUZEZ-a.

Za žičani umjesto bežičnog interneta u školama

Ravnateljica Lucić Vrdoljak odgovara da ne postoji „tendenciozno“ navođenje ikakvih činjenica i podataka već je naveden primjer iz IRAC liste „2B – mogući kancerogeni agensi,“ gdje su ti primjeri ispisani.

Namjera informativne brošure je bila što razumljivijim jezikom na sažeti način usporediti rizik pijenja kave i tesane građe po ljudsko zdravlje s „Wi-Fi“ signalom. Iako je kava i tesana građa na listi svrstana u istu kategoriju 2B, nema do danas dokaza da pijenje kave samo po sebi kao ni tesana građa izazivaju pojavu raka, kaže ravnateljica IMI i izražava slaganje „da je mogući propust što u brošuri ispod tog navoda nije navedena referenca na kojoj se ti podatci nalaze“.

HUZEZ napominje da svesrdno podržava projekt e-škola, te da jedino spornim smatra forsiranje bežičnog pristupa kao najpogodnijeg tehničkog i tehnološkog rješenja, bez da je o tome provedena ozbiljna i objektivna javna rasprava. HUZEZ se zauzima za uvođenje žičane (optičke) mreže, koja, kažu, omogućava iste ili veće brzine prijenosa podataka, a ne izlaže djecu elektromagnetskom zračenju.

Trebalo li slijediti pozitivnu praksu više zemalja u Europi koje iz škola uklanjaju bežični pristup internetu i zamjenjuje ga žičanim. Primjerice u Francuskoj je Parlament 2015. donio zakon o zabrani Wi-Fi mreža u predškolskim ustanovama i striktnom ograničenju u školama, a u Frankfurtu Wi-Fi je zabranjen u školama još 2006. godine.

Takav pristup u skladu je i s preporukama iz rezolucija Vijeće Europe i EU Parlamenta, kojima se traži poduzimanje mjera za smanjenje utjecaja elektromagnetskog zračenja na ljude i okoliš te potiče davanje prednosti žičanim tehnologijama, posebno kad se radi o djeci i mladima,

dodaju iz HUZEEZ-a.

Što kaže WHO?

Publikacija „Wi-Fi u Pilot projektu e-škole“ jedan je od dokumenata za informiranje javnosti o radu na projektnom zadatku koji provodi Hrvatska akademska i istraživačka mreža (CARNet). Institut za medicinska istraživanja i medicinu rada sudjeluje kao suradna institucija u dijelu provedbe projekta koji se odnosi na dozimetriju elektromagnetskog zračenja u školama u kojima se provodi ovaj pilot projekt, ističu iz IMI-ja.

Hina je poslala upit predstavništvu WHO u Hrvatskoj u kojem je zatražila objašnjenje o aktualnom službenom stavu WHO u vezi s kancerogenosti elektromagnetskog zračenja Wi-Fija. Je li to stav: "nema dokaza o štetnosti" ili "potencijalno kancerogen"? Stigao je poduži odgovor koji, nakon ponovne molbe da ga formuliraju u najkraćoj mogućoj formi, izgleda ovako:

„IARC je klasificirao radio-frekvencijska elektromagnetska polja kao moguće kancerogene za ljude (skupina 2B).

Do danas (2014.), istraživanja ne upućuju na dosljedne dokaze o štetnim utjecajima na zdravlje od izlaganja radio-frekvencijskim poljima na razinama nižima od onih koji uzrokuju zagrijavanje tkiva.

Epidemiološka istraživanja potencijalnih dugoročnih rizika od radio-frekvencijskog izlaganja uglavnom su tražila povezanost tumora mozga i korištenja mobilnih telefona. Međutim, budući da se mnogi tumori mogu otkriti tek mnogo godina nakon interakcija koje su dovele do tumora, a budući da se mobilni telefoni nisu široko koristili do ranih 1990-ih, WHO je potaknuo daljnja istraživanja. Rezultati ispitivanja na životinjama ne pokazuju dosljedno povećani rizik od raka na dugotrajno izlaganje radio-frekvencijskim poljima. U tijeku je nekoliko studija koje istražuju moguće zdravstvene učinke kod djece i adolescenata“.

(Hina)

Skriva li se štetni utjecaj bežičnog interneta na djecu u školi?

Kategorija: VIJESTIAžurirano: Nedjelja, 27 Svibanj 2018 10:54

Objavljeno: Nedjelja, 27 Svibanj 2018 10:54

